Main Landmark Navigator: první doplněk, který jsem si pro NVDA napsal

Jako dlouholetému uživateli NVDA mi postupně čím dál víc chybělo pár drobných funkcí, tak jsem se s pomocí AI pustil do psaní vlastních doplňků. První se jmenuje Main Landmark Navigator a řeší jednoduchou věc, rychlý skok na hlavní obsah stránky jednou klávesou.

NVDA používám jako čtečku obrazovky dlouhé roky, a to nejen profesně při testování přístupnosti, ale i jako svůj vlastní každodenní nástroj. A jak to u každého programu, který člověk používá roky, bývá, postupně se nabalí seznam drobností, které by šly udělat lépe, nebo funkcí, které tam prostě chybí. V poslední době mi jich přibývalo víc, než jsem čekal, tak jsem se s tím rozhodl něco udělat. S pomocí AI jsem se pustil do psaní vlastních doplňků pro NVDA, a tenhle nový seriál bude postupně mapovat, co z toho vzniká.

Prvním doplňkem je Main Landmark Navigator. Řeší jednu konkrétní a docela malou věc, ale takovou, která mi ve výsledku ušetří spoustu drobného otravného tápání. Pro uživatele odečítače Jaws rovnou zmiňuji, že oni tuto funkcionalitu mají již od verze Jaws 15 z přelomu října a listopadu roku 2013. Bohužel ale v NVDA tato funkcionalita není dodnes.

Co doplněk dělá

NVDA umí v prohlížecím režimu skákat mezi nadpisy klávesou H, mezi odkazy klávesou K, mezi tlačítky klávesou B a tak dál. Podobně to funguje i pro orientační body ARIA, mezi kterými se dá skákat klávesou D. Jenže orientačních bodů bývá na stránce najednou víc druhů, třeba navigace, vyhledávání, postranní panel i hlavní obsah, a když chci skočit jen a pouze na ten hlavní obsah, procházení klávesou D znamená proskakovat i všemi ostatními, než na ten správný narazím.

Main Landmark Navigator tohle zjednodušuje. Klávesa J skočí na další orientační bod typu `<main>` (technicky vzato `role="main"`) a Shift+J na předchozí. Funguje to stejně jako H a Shift+H u nadpisů, jen je zaměřený výhradně na hlavní obsah stránky. Pokud v daném směru žádná další hlavní oblast není, NVDA to normálně ohlásí větou „Žádná další hlavní oblast" nebo „Žádná předchozí hlavní oblast", stejně jako to dělá u ostatních podobných prvků.

Klávesy fungují jen v prohlížecím režimu. Mimo něj, třeba ve formulářovém poli nebo v úplně jiné aplikaci, se J a Shift+J beze změny propustí dál,

takže nijak nekolidují s běžným psaním. I nápověda ke vstupu (NVDA plus jednička, pak J) popis zkratky ukáže jen v prohlížecím režimu, přesně tak, jak by člověk čekal.

Instalace a použití

Instalace je naprosto jednoduchá, nyní se již doplněk nachází v oficiálním Addon store. Doplněk je také ke stažení na vlastní stránce (odkaz je pod článkem ve zdrojích) a funguje od verze NVDA 2019.3. Aktuálně ho testuju na verzi NVDA 2026.2.

Klávesové zkratky jde podle potřeby přemapovat přes nabídku NVDA, konkrétně Předvolby a Vstupní gesta. Stačí ve vyhledávacím poli napsat main a příkazy se najdou v kategorii Prohlížecí režim.

Trocha historie a co bude dál

Tahle první verze je záměrně jednoduchá. Dělá jednu věc a snaží se ji dělat dobře. Než se dostala do dnešní podoby, prošla si pár drobnými opravami, hlavně kolem toho, aby zkratky nezasahovaly do jiných režimů NVDA a aby doplněk fungoval i na starších verzích NVDA, ne jen na těch úplně nejnovějších.

Tento díl je jen úvod do krátkéhoseriálu. Příště si ukážeme trochu komplexnější doplněk, který pracuje s definičními a položkovými seznamy.

Zdroje

- Main Landmark Navigator, stránka doplňku (https://nvda-addons.janbalak.name/main-landmark-navigator/)
- NV Access, tvůrci NVDA (https://www.nvaccess.org/)